

Ба 81158

беларускае выдавецкае Таварыства ў Вільні.

У. Галубок.

С У Д

П'ЕСА Ў І АКЦЕ

Ба 81158

Беларускае Выдавецкае Таварыства ў Вільні.

У. Галубок.

СУД

П'ЕСА Ў І АКЦЕ

ДРУКАРНЯ Я. ЛЕВІНА, ВІЛЬНЯ, НЯМЕЦКАЯ 22.

85118
Б

Бел. адзел
1994 г.

25. 06. 2009

А С О Б Ї.

Пісар воласьці, гадоў 25, Старшыня — 40, Судзьдзя—30, Стораж Мірон—50, Гарбуз, селянін, гадоў — 40, Яго жонка — 35, Авечка, іх сьведка — 40, Упраўляючы — 40.

ДЭКОРАЦЫЯ.

Канцэлярыя воласьці, пасярэдзіне і па бакох — дзьверы, справа ад публікі — акно, пры акне—лава.

На сцэне—стол, на сталі—справы, паперы, кнігі, аловак, люстра, грабянёк. На падлозе ўсё паварочана, валяюцца парожнія бутэлькі.

РЭКВІЗЫТ.

2 вядры, адно з вадой.

Венік з кіем.

1 бутэлька з вадой.

Стол, крэслы (3), кнігі, паперы, справы, аловак, грабянёк, люстра.

Гадзіньнік у пісара.

Торба і хлеб у Гарбуза.

Кій сукаваты ў Авечкі.

Т Ы П Ї.

Пісар, Старшыня, Судзьдзя—п'яніцы. Старшыня—з вялікай чорнай барадой.

Гарбуз — пакорны чалавек, барады толькі палова.

Жонка — рухавая кабета.

Авечка — жвавы чалавечак, зусім лысы, ніякай расьліны, храмы на правую нагу, з наклееным носам. Нагу, каб не сагіналася, трэба браць у ляшчоткі. Абрануты бедна. Авечка зусім, як жабрак.

Упраўляючы—абрануты багата. Пальто, сурдут, новыя калёшы, складны цыліндар.

ЗЪЯВА I-ая.

Уваходзіць стораж, трымаючы венік у руках.

Стораж (зьдзіўлены). Ах, каб на вас чу-ма, столькі сьмяцьця за адзін вечар нарабілі, адных коркаў ды акуркаў повен кут назьмятаў. Ну і людзі, апундырыліся гарэлкай, (мятучы), смакталі гэту няшчасьніцу да таго, што і памяць страцілі. Пісар да таго дапіўся, што мяне, старога чалавека, за бабу палічыў і цалаваць пачаў, абзываючы нейкай Забэлькай, во каб яго сьвіньні цалавалі, намьсьліўся; а старшыня і ваўком выў, і сабакам брахаў, і плаваў па падлозе; адзін фэльчар маладзец, той калі пачуў, што ногі адняліся, падазваў мяне і папрасіў, каб занёс у пуню на салому, а мве што кажуць—слухаю, ужджабурыў, як ягнё, на плечы і завалок па адрасу. І як у іх голавы на карках трымаюцца: сягоньня суд, а яны, як мухаморы, п'яныя. Пісар ад гарэлкі азьок, галава, як дёрліца, вочы акуртаціліся, а рукі, як машына, маланкаю паперы скрыгаюць — шась, шась! я з венікам так ня спраўлюся.

ЗЪЯВА II-ая.

Уваходзіць Гарбуз.

Гарбуз. Добрага дня.

Стораж (спужаўшыся). А ліханька тваімкастылём, спужаў мяне, хто ты і адкуль ты?

Гарбуз. Я—Дзяніс Гарбуз, з Негнавіч.

Стораж. На якое ліха тут?

Гарбуз. А хіба-ж запомнілі? паперай клікалі на суд.

Стораж. Адкуль мне ведаць, я цябе ня клікаў і паперы ня пісаў.

Гарбуз. А хто-ж вы?

Стораш. Хіба-ж ня ведаеш, як прозьвішча таго, што піша венікам па падлозе?

Гарбуз. Ведаю.

Стораш. Пашто-ж пытаешся?

Гарбуз. Хто пытаецца, той ня блудзіць.

Стораш. Дык чаго ты прыехаў з-за сьвету сюды?

Гарбуз. Ды ня прыехаў, а прышоў. Ка-ня ваўкі аблажылі, а пасья кароста зьела. На суд, значыцца.

Стораш (прыглядаецца). Што гэта ў цябе: барада—ні барада, касмыль—ні касмыль?

Гарбуз. Была барада, і досыць рослая, але як палову выдралі, касмыль застаўся.

Стораш. У каго гэта рукі сьвярбелі рваць яе?

Гарбуз. У аконама князеўскага, вось за гэта-ж і суд.

Стораш. І ліха-ж яму дало рваць чалавеку бараду.

Гарбуз. Выдраў, каб з яго вантробы выдралі.

Стораш. А ў цябе-ж хіба адвагі ня было па рuce ўгрэць таму аконаму?

Гарбуз. Калі я чалавек без адвагі, я ніколі нікога ня біў, а мяне білі.

Стораш. У войску служыў?

Гарбуз. Я—белабілетнік, нікуды нягожы.

ЗЬЯВА III-яя.

Уваходзіць Гарбузіха.

Гарбуз. Вось мая баба, Гарбузіха Магжата.

Жонна. Добрага дня, ня ведаю, хто будзеце—ці не старшыня воласьці?

Стораж. Але-ж, старшыня над гэтым дзеркачом.

Жонна. Тым лепш, прынамсі адкажаце, калі запытаемся.

Стораж. А чаму-ж, пытайцеся?

Гарбуз. Будзьце ласкавы, браток...

Жонна. Чакай, я пачну. Ці невядома вам, як суд паглядзіць на гэтую зьявагу, бачылі бараду?

Стораж. Бачыў.

Гарбуз. Бачыць мала, трэба ведаць, які боль.

Жонна. Стой, не адзывайся, ня дзіця — усё ведае.

Стораж. Калі-б былі сьведкі...

Гарбуз. А то як-жа, былі.

Жонна. Стой, не адзывайся, сьведка ёсьць, сусед Авечка кульгавы.

Гарбуз. Але-ж, ён кульгавы, трохі пройдзе, дый сядзе, трохі пройдзе, дый сядзе.

Стораж. Ды гэта да справы не адносіцца.

Гарбуз. У судзе ўсё разгледзяць, што адносіцца і што не адносіцца.

Стораж. О, яны разгледзяць, толкі моцна на нагах трымайцеся.

Жонна. Мала барады, дык яшчэ гуплікаў надаваў і тры зубы выбіў.

Гарбуз. Што ў мяне бакі дубовыя?

Стораж. Я ня судзьдзя, але наперад кажу, што з багатым ня варта судзіцца, а з дужым біцца.

Жонна. Мы яго засудзім, наша крыўда відочная.

Стораж. Пакуль сыты пахудзее, дык ху-
ды памрэ.

Жонна. Хіба-ж у судзе дзьверы ня роў-
на адчыняюцца для ўсіх?

Стораж. Пабачыце, тады скажаце.

Гарбуз. То як-жа будзе?

Стораж. Так і будзе, даў — насі на зда-
роўе.

Жонна. Хіба-ж на яго суду няма?

Стораж. Ёсьць. Пісар храпе там, стар-
шыня ў хляве на саломе, а судзьдзя тут;
абы ачянуліся, калі шухнуць — уездзівішся.

Гарбуз. Працавітыя людзі.

Стораж. Так, працавітыя. Ну, вы тутка
пасядзеце, а я пайду вадзіцы прынясу, ач-
нуцца — запатрабуюць. (Бярэ вядро і выходзіць).

Жонна. А мы тымчасам закусім трохі.
(Села на лаву). Ну, давай сюды торбу, неш-
та пад грудзьмі смокча.

Гарбуз (шукае ў торбе).

Жонна. Ну, чаго-ж сапеш, як кавалёў
мех, даставай бараніну.

Гарбуз. Нешта не знайсьці яе.

Жонна. Хіба ты запомніў узяць яе?

Гарбуз. Яно так і будзе: адыходзячы,
паклаў на стале і запомніў.

Жонна. А, разьзява, ліханька тваім ба-
ком, як рвану цябе за гэты касмыль!

Гарбуз. Чакай, чакай, баба.

Жонна. Выправіўся дурналяп з пустой
торбай.

Гарбуз. Ня так ужо і пустая, хлеб і сала
ёсьць. (Дае хлеб).

Жонна. Давай. (Адламала маленькі кавалачак,
аддала Гарбузу, і пачынае есці).

О! старое карыта...

Гарбуз. Ну, годзе ўжо лаяцца, а то па-
пярхнешся сухім хлебам.

Жонка (пачала душыцца).

Гарбуз. А што, я табе казаў... не пля-
вузгай. (Стукее кулаком у карак).

Жонка. Маўчы, дурналяп.

Гарбуз (стукаючы ў карак).

Ты лепш маўчы, а то горш будзе. Во
дзе розум у бабы: трэба-ж, напхала ў мяліцу
гэталькі хлеба. Ну, глытай, глытай. (Паўза).
Нарэшце—паехаў...

Жонка. У... заледзьве не задушылася.

Гарбуз. Напужала толькі, а мне, ліха ве-
дае, што здалася.

Жонка. Няхай табе не здаецца, не па-
мру. (Есьць).

Гарбуз. Ізноў кладзеш цэлы акраец, ці
пры памяці ты, баба?

Жонка. Ня ў госьці прышлі, трактаваць
ня будуць.

Гарбуз. А што, каб Авечку клікнуць —
няхай бы і ён укусіў трохі, таксама здаро-
жыўся, зьнябыткаваўся.

Жонка. Ня трэба, нажарэцца, а пасья
ня сойдзецца. (Есьць).

Гарбуз. Як хочаш, зноў кажу табе — не
сьпяшайся, баба, і не кладзі такіх вялікіх
кавалкаў, што цябе ў горб б'юць!

Жонка. Я не ў гасьцёх, ем свой хлеб.

ЗЬЯВА IV-я.

Уваходзіць з бакоўкі пісар, галава ў пуху.

Пісар (пацягваецца). І сам згадаць не ма-
гу, ці гэта раніца, ці вечар, — нічога ня

көмлю. Сонца за бяровамі ня відаць, галава—як палена. Напіўся ўчора на імянінах, як сьвіньня... (Дастаў гадзіннік). Ды што гэта з ім? памёр, пахілены, хто-ж гэта яго пахіляў? Ну, тут нічога не даб'юся, ну, а чэрап мой цэлы? (Глядзіць у люстра). А бацюхны мае, няўжо гэта я? адна страхата, вось дае кветка лугавая, каб цяпер шмаргануў цаглай па гэтым гарбузу.

Гарбуз і Жонна. Паночку, Гарбузы ўжо тут.

Пісар (спужаўшыся). Хто вы такія, якая мара ўнесла сюды?

Гарбуз. Мы, паночку, Гарбузы: я—Дзяніс, а яна — Магжата.

Жонна. Пашаноту пану перш. (Кланяецца ў пояс).

Гарбуз. Добрага здаровейка.

Пісар. Вы чаго тут?

Гарбуз. Гэта мы, паночку...

Жонна. Стой, не адзывайся. Мы, паночку, па загадзе вашым прышлі. (Да мужа). Дзе абвестка?

Гарбуз. Няма абвесткі, скурулі з Авечкай.

Жонна. Скурулі?! Ах, каб твая шарсьць курэла, бараніну запомніў, абвестку скуруў; мы, паночку, на суд прышлі.

Пісар. На які суд?

Жонна. Толькі сонейка ўзышло, мы ўжо былі тутка, панок за сьцяной смачна спалі, бо храплі, не раўнуючы, як басэтля.

Пісар. Зноў пытаюся, на які суд?

Гарбуз. Мне, паночку, вылупілі бараду.

Жонна. І тры зубы выбілі.

Пісар. Хто вырваў бараду, пытаюся?

Гарбуз. Аконам князёўскі.

Жонна. Але-ж, ён, аконам.

Пісар. Ага, памятаю, гэта справа на чарзе, вылазьце за дзьверы, рассудзіма як сьлед. (Пауза).

Ну, чаго-ж лыпаеце вачыма, бач іх — расьселіся, паветра псуць, курьлі тут?

Гарбуз. Ніхто ня курьў, хлеб елі ды баба папярхнулася.

Жонна. Так, паночку, папярхнулася.

Пісар. Ну, вылазьце — паклічу. (Гарбузы пашлі). Значыць, сягоньня суд, во каб цябе расьперазала, заледзьве не праспаў. (Разглядае на сталі справы). Дело управляючаго і эконома с кресьцяніном Гарбузом. Эконом і управляючыі обвиняюцца, а Гарбуз потерпевшыі. (Пауза). Справа досыць паважная, толькі п'яной галаве і разьбіраць яе. (Пауза). Ліха ведае, да чаго я дашоў, адна страхата. Старшыня не праспаўся, судзьдзі таксама. Мірон, а Мірон! (Пауза). Ня йдзе, ён пасья гэтакіх папоек недаступны.

Мірон, а Мірон, дзе ты, а то ў адседку пасаджу.

ЗЬЯВА V-я.

Уваходзіць з 2-ма вёдрамі стораж Мірон.

Пісар. Вось добра, Міронка, што ты тут, а яшчэ лепш, што вады прыпёр. Сьцюдзёная?

Стораж. Хіба-ж не цяпер ведаю, што пасья такіх папоек вада з крывіцы патрэбна.

Пісар. Ты, Мірон—залаты чалавек, усё ведаеш, што начальству патрэбна, за гэта прадстаўлю цябе к наградзе.

Стораж. Так, к наградзе.

Пісар. Прадстаўлю к наградзе і напішу:

Мірону, залатому чалавеку, дайце залаты мэдаль.

Стораж. Пакуль той мэдаль дадуць, а на поўбутаўлькі зараз скажаце даць, ведаю я вас.

Пісар. Начальства запытаецца; хто такі Мірон? А я напішу: Мірон—стараж, Мірон—бацька, служыць не за страх, а за сумленьне; разумееш, Мірон, што гэта за словы?

Мірон. Разумець я іх, не разумею, але на п'мяць ведаю, штодзень гаворыце, як пахмяліца трэба, а як ужо пахмяліліся, тады кажаце: Мірон, вылазь вон.

Пісар. Эх, Мірон, Мірон, утраціў ты веру, ня хочаш мэдалю.

Стораж. Чаму не хацеў-бы, але яго няма. Калі ён будзе?

Пісар. Будзе, Мірон, будзе. Ты ўяві сабе, Мірон, як ты будзеш выглядаць, калі на тваіх грудзёх заблішчыць залаты мэдаль з царскім патрэтам. Едзеш ты праз вёску, сяляне шапкі здымаюць, прышоў ты ў карчму—табе бяз грошы чарку наліваюць, прышоў ты ў суд—цябе садзяць за чырвоны стол, а прыехаў ты ў горад — не кажу, што прышоў, а прыехаў: хто з мэдалямі, пехатой ня ходзіць, — табе ў горадзе гарадавы аддае часьць, дворнік не мяце вуліцы, каб не закурыць твайго мэдалю, афіцэры на цябе глядзяць, салдаты цішком перашэптваюцца,—во, кажуць, заслужоны чалавек паўзе.

Стораж. Ну, годзе, панок, падстаўляйце галаву, пальлю трохі ды прычашэцця трохі, а то галава на макотру выглядае.

Пісар (у люстра). Праўду кажаш, Мірон, гэта галава ня пісара.

Стораж (на бок). А канакрада нейкага.

Пісар. А скажы мне, Мірон, чаму мой гадзіньнік ня ідзе?

Стораж. А як ён можа йсьці, калі пан яго аб сьцяну так гакнулі, аж толькі падрабязгі пасыпаліся.

Пісар. Аб сьцяну? з якой прычыны?

Стораж. А з якой прычыны мяне за бабу палічылі, цалавалі, Забэлькай абзывалі, цьфу...

Пісар. Нічога не памятаю.

Стораж. Так п'ючы, і памятаваць ніхто ня зможа. Гляньце, да чаго выглядае канцыралія, усё гарэлкай пазалівалі; ледзьве да парадку давёў.

Пісар. Каторая цяпер гадзіна?

Стораж. Паўдня.

Пісар. Ліха ведае што, так позна абудзіўся, а тут суд такі паважны, сам упраўляючы павінен быць.

Стораж. Безбароды ўжо тут.

Пісар. Гэта, што... Ну, будзь ласкаў, палівай.

Стораж. Лью.

Пісар. Толькі асьцярожна, за карак не залі.

Стораж. Не пяршыня. (Лье ваду).

Пісар. А... а... як добра.

Стораж. Годзе.

Пісар. Дзякую табе, Мірон, ты мяне вылечыў.

Стораж. Ручнік даць?

Пісар. Ручніка ня трэба, з мокрай галавы хутчэй жар выйдзе, гэтак кажа разумны чалавек, прафэсар Кнэйп. Ты чуў што аб тым Кнэйпе?

Стораж. Нічога я ня чуў, але без прафэсара ведаю, што карысьней ліць ваду на галаву, як гарэлку ў галаву.

Пісар. Ты, Мірон, разумны чалавек, табе трэба ў гасударственным савеце сядзець, а ня тут.

Стораж. Зноў пачынаеце хваліць, і зараз скажаце прынесці пахмяліцца.

Пісар. Залаты чалавек, залаты, наперад ведае патрэбу маю.

Стораж. На ліха вам патрэба, прачухаліся—і добра.

Пісар. Зразумей-жа ты, Мірон, што чарку ня вып'ю—галава, як палена, канцылярна—сірата, ты бяз службы, сяляне без пашпартоў, воласьці няма, ну, а падругое—сягонья суд, упраўляючы сам будзе.

Ну, будзь ласкаў, Мірон, схадзі прынясі поўпляжкі, ды на дарозе раскурстай старшыню.

Стораж. Дайце-ж грошы!

Пісар. Зноў камэдья. Купі, Міронка, за свае, я прашастаўся ў карты, разьлічымся.

Стораж. Калі гэта будзе? я са шчоту зьбіўся.

Пісар. Я памятую. Ну, пльві, Мірон, пльві.

Стораж. Ах, пакіньце так казаць, я ня рыба, не папльву.

Пісар. Ну, дык пяхэчкам.

Стораж. Гэта апошняя поўбытэлька на доўг. (Пашоў).

Пісар. Вось да чаго дашоў. Я, пісар, грошы ў стоража пазычаю. Дзела № 447, праклятае дзела (панюхаў), і яно гарэлкай

сьмярдзіць; ну, а хто тут ёсьць, хто сьведкі, ці ўсе паперы. Сьведка нейкі Лаўрэм Авечка, пэўна-дурань, калі авечка. Ну, а ўрачэбнае сьвідзецельства ёсьць... што бараду выдралі і тры зубы выбілі. (Шукае). Няма, ну, тады Гербуз пакоціцца назад, я магу сказаць, што мяне соннага пацук за нос укусіў,—хто гэтаму паверыць? А ну, глянуць, які ў іх авечка. (Сеў на стол). Ці Авечка тут ёсьць? (За сцэнай — „Тут панок“). Паўзі сюды!

ЗЬЯВА VI-я.

Уваходзіць сьведка Авечка.

Пісар. Ты Авечка?

Авечка. Так точно, я Лаўрэн Авечка.

Пісар. Прайдзіся па канцэлярыі.

Авечка. Прайдзіся?

Пісар. Прайдзіся.

Авечка. А закурыць дасьце?

Пісар (грозна). Прайдзіся па канцэлярыі!

Авечка (ідзе).

Пісар. Кульгаеш трохі?

Авечка. Ня трохі, а такі й добра кульгаю, яна ў мяне сухая, як таран, і карацей на цалі дзьве. (Паўза). А хто, пан, будзеце, ці ня доктар?

Пісар. Я—пісар.

Авечка. Пісар? А, добрага здаровейка! (Працягнуў руку).

Пісар (штырхануў Авечку нагой). Цяпер ведаеш, хто я?

Авечка. Ведаю.

Пісар. Так ідзі туды, і чакай, паклічу.

Авечка. Зноў туды? Калі там нудна, Гербуз накурыў, хоць ты сякеру павесь. (Паўза).

А можа ў пана закурыць ёсьць,—нешта тут смокча.

Пісар. Я ня куру.

Авечна. Дзіўна, каб начальства ня курыла, а гарэлку пэўна-ж п'яцё?

Пісар (грозна стукнуўшы па сталю). Што ты мяне спавядаеш? Вон!

Авечна. Іду, паночку, іду. (Уцёк).

Пісар. Ну й Авечка, ха, ха, ха... Ну, а хто там у бакоўцы храпе? А, паважаны судзьдзя! (Пашоў у бакоўку).

ЗЬЯВА VII-я.

Уваходзіць Старшыня з галоўных дэвярэй, галава ў саломе.

Старшыня. Вось да чаго дажыўся старшыня, спаў нейдзе ў хляве; цьфу, які сорам! Добра, што, апроч парсюка, ніхто ня бачыў. І як гэта я трапіў туды, хоць рэж—ня ўспомню, усё гарэлка вінна, хатнюю добрую пасьцель зьмяніў на сьвінячую падсьцілку. Пісар, звадыяш, напайў, як шаўца.

ЗЬЯВА VIII-я.

Выходзіць з бакоўкі Пісар.

Пісар. А, каго бачу? як спалася?

Старшыня. Дзе спаў і як спаў — ня памятаю, ведаю толькі, што было шмат вольнага і дэплага паветра.

Пісар. Ведама, як для начальства, усе выгоды, а я спачываў тут. Галава, як човен, Мірон паліваў ужо.

Старшыня. Кажаш, паліваў?

Пісар. А то як-жа іначай? назначылі суд, а тут мы во...

Старшыня. Дай сюды люстра.

Пісар. На, толькі не спалохайся.

Старшыня. Няўжо гэта я, няўжо старшыня?

Пісар. Хіба-ж ён.

Старшыня. Налпа — ні налпа, мядзведзь — ні мядзведзь, сябе не пазнаю. Вада ёсьць?

Пісар. Ёсьць.

Старшыня. Будзь ласкаў, узлі на мой чэрап.

Пісар. З вялікай ахвотай, прыказка нездарма кажа — п'яніца п'яніцы спагадае. (Нагнуў).

Старшыня. А... як добра, як добра.

Пісар. Прафэсар Кнэйп гэтым толькі й лечыць людзей.

Старшыня. Лечыць, апроч п'яніц.

Пісар. За гэта не бяруся, браў пад увагу п'яніц, ці не. Уся.

Старшыня. Адразу пасвятлела, цяпер я і цябе бачу, і сьвет бачу. Дай ручнік.

Пісар. Кнэйп кажа не выцірацца.

Старшыня. Няхай будзе й так. Дзе Мірон?

Пісар. Я паслаў.

Старшыня. Хіба я здагадваюся?

Пісар. А то як-жа іначай? трэба!

Старшыня. За гэта і пашанота табе, што адчуваеш тое, што і я.

Пісар. Ня так адчуваю я, як адчувае Мірон; казаў, што крэдыт мне зачыніць.

ЗЬЯВА ІХ.-я.

Уваходзіць Мірон з бутэлькай у руках.

Пісар. Ну, Мірон, прынёс збавеньне?

Старож. Прынёс. (Дае).

Пісар. Давай шклянкі.

Стораж. Як іх даваць, калі ўчора ўсе патаўклі?

Пісар. Няма—ня трэба. (Стукнуў аб далонь і абліў Мірона).

Стораж. Паночку, ня кідайце коркаў на падлогу, толькі што вымеў цэлы воз.

Старшыня (грозна). Ты хіба ня ведаеш сваіх абавязкаў?

Стораж. Як-то ня ведаю: прыносіць за свае грошы гарэлку, зносіць лаянку і цягаць п'яных па ўсіх хлявох — ведаю.

Старшыня (у бок). Вось цяпер я зразу-меў, чаму я спаў разам з парсюком у хляве.

Пісар. Ну, Мірон, вылазь вон, а то будзе бура.

Старшыня. Ад слова, а то заначуеш у халодвіцы.

Стораж. Я-ж кажу, як на поўбутэлькі даць, тады—братачка Мірон, сватачка Мірон, мэдальку Мірову, а як даў, — тады скулу яму, Мірон, вылазь вон. Апошняя поўбутэлька на доўг. (Пашоў).

Старшыня. Я яго жывога зьём.

Пісар. За што?...

Старшыня. Я ведаю, за што.

Пісар. Ну, годзе злаваць, абудзім лепш судзьдзю.

Старшыня. А хіба-ж ён тут?

Пісар. Тут сьпіць. (Пашоў у бакоўку).

Старшыня. Гэта-ж зьнявага, судзьдзі сьпяць тут, а старшыня ў хляве; хіба я ня буду старшынёй, а Мірону падзякую. Ліха ведае што, гэта-ж калі дазнаюцца людзі — асьмяюць. Старшыня ў кампаніі з парсюком...

А які-ж прыемны бачыў сон: быццам мы з кумам Гаўрылай так доўга ня бачыліся і, нарэшце, спаткаліся, на радасьцях добра выпілі і, абняўшыся, праспалі ўсю ноч.

І трэба-ж — так дастасавалася, ніякага кума і блізка ня было, а замест кума, парсюк пудоў з дзесяць.

ЗЬЯВА X-я.

Выходзяць з бакоўкі Пісар і Судзьдзя.

Пісар. Ну, бычок божы, вылазь на сьвет, а то і суд прасьпіш.

Судзьдзя. І якія гэта дурні вызначаюць пасья імянін суды?

Пісар. Пытаешся, якія дурні, — вось яны, дзівіся!

Судзьдзя. Павар'яцелі.

Старшыня. Ну, годзе, пастарайся лахманы прысусьліць, а то на ваўка падобны.

Судзьдзя. Каб, здаецца, чарку гарэлкі— у ногі пакланіўся-б.

Пісар. Ну, так і быць, кланяйся. (Паказвае гарэлку).

Судзьдзя. А, браток ты мой, ратуй...

Пісар. Чакай, чакай, па начальству. Ну, старшыня, пачынай.

Старшыня. Каб ня суд—ня піў-бы, а так мушу. (П'е, а затым перадае ў рукі судзьдзі і пісару.

Пісар (п'ючы). Каб за год даждаць і заўжды з парсюкамі спаць.

Старшыня. Сьмяецца, гад.

ЗЬЯВА XI-ая.

(Уваходзяць: Авечка, Гарбуз і жонка)

Авечка. На здаровейка, панок.

87/18

Старшыня. Хто вас клікаў?

Пісар. Вы чаго ўпаўзьлі сюды?

Гарбуз. Пань на суд клікалі.

Авечна. Так точно, на суд і я прыкульгаў.

Жонка. Паперу прыслалі, але гэтыя саляпякі скурулі.

Авечна. Так точно, скурулі, і я памагаў.

Старшыня (да пісара). Хто яны?

Пісар (штось шэпча на вуха старшыні).

Старшыня. А! гэта тыя мяцежнікі, што ўпраўляючага абразілі?

Гарбуз. Гляньце, паночку, на бараду — то ўбачыце абразу.

Старшыня. І глядзець не хачу, дай сюды абвестку.

Гарбуз. Я-ж пану пісару прызнаўся, што скурулі з Авечкай.

Авечна. Так точно, скурулі, і я памагаў.

Жонка. Я ўжо лаяла іх за гэта, а прышоўшы да хаты, і штурханцоў надаю.

Старшыня. Гэта-ж зьнявага.

Авечна. Так точно, зьнявага, скурулі абвестку, але ў нас звычай такі: усё, што пад рукі пападзецца папяровае, курыць — ксьвэжку, газэту, абвестку; ведама, народ цёмны, чытаць ня ўмее, а курыць усё. Я, памятую, лемантар дзяціны скуруў, во як..

Гарбуз. Я ўжо адумаўся, але па часе.

Авечна. Так точно, і я адумаўся, але па часе.

Старшыня. Аштрафаваць гада.

Гарбуз. Паночку!

Жонка. Але-ж гэта ён зрабіў ня з роскашы.

Авечна. Так точно, убачылі паперу, як

нешта асаблівае, скруцілі па дзье сабачыя ножкі, і толькі.

Старшыня. Я табе скручу ножку.

Авечна. Хіба ўжо другую, бо адна скручаная,—во, што за штука. (Ідзе).

Судзьдзя. Распачынайце дапрос.

Пісар (бярэ ў рукі справу). **Гарбузіха,** кажы ўсё, што ведаеш, і памятай, салжэш — сядзеш у вастрог.

Авечна. Так точна, за гэта вастог.

Жонка. Скажам усё, як на споведзі.

Старшыня. Пачынай.

Жонка. Было гэта перад нядзелькай, сонца толькі села за лесам, кот Мацей са-скочыў з печы, пачаў мыцца, аж чую, пішчыць нехта за хатай. Што за ліха, думаю сабе, ці не парасё дзе ўпчамілася; зірк у вакно, аж бачу, душаць майго Гарбуза...

Авечна. Так точна, душаць.

Жонка. Я за чапялу, і туды.

Старшыня (да пісара). Запішы чапялу.

Што далей?

Жонка (спужаўшыся) **Дапала,** значыць, я туды, і давай выдзіраць Гарбуза.

Авечна. Так точна, выдзіраць Гарбуза ды з кіпцёў пана каршуна.

Судзьдзя. Чым ты выдзірала? чапялой?

Жонка. Дзе вы бачылі, каб я ад сваёй цені валілася, як чапяла ў мяне вывалілася на дарозе; я, значыць, падбегшы, тузаю Гарбуза да сябе (тузае Гарбуза), а аконам да сябе.

Авечна (тузаючы Гарбуза). Так точна, да сябе.

Жонка. Я Гарбуза да сябе, а аконам да сябе. (Тузае).

Авечка. Так точна, да сябе.

Жонна. А пасьяля, калі рванула... (Гарбуз паваліўся ў адзін бок, Авечка—у другі.

Авечка ляжыць і трымае адну нагу роўна на падлозе, а другую ўгару).

Жонна. То воць што ўбачыла: Гарбуз без барады...

Гарбуз (Падняў авечку).

Авечка. Так точна, рванула добра.

Старшыня. А што з барадой?

Гарбуз. Вылупілі з карэньнямі.

Авечка. Так точна, ададралі з карэньнямі і са скурай.

Жонна. Частку выдраў, а частку пакінуў — расьце.

Авечка. Які гэта рост, адзін жаль.

Гарбуз. На сухі лес гэтакі рост.

Судзьдзя. За што вы біліся?

Гарбуз. Я ня біўся, мяне білі.

Авечка. Так точна, яго калашмацілі.

Гарбуз. За кароўку-перадойку ўсё ліха пайшло. Кароўка мая часта бегала да паноў у двор.

Старшыня. Чаго ёй трэба было там?

Гарбуз. Ці яна скажа? Бегала.

Авечка. Так точна, бегала, ля майго гумна, нацянькі, значыцца. Я, было, раз спрабаваў пераняць, другі — ды дзе там, пшэ-прашаёвц, калі чмыхне, калі паставіць хвост дудой, а няхай цябе воўк, бяжы — хоць ты ногі пакруці, шалёную карову і шалёную сабаку ня кожны спыніць.

Гарбуз. У панскім дварэ, гэта-ж ня ў нас. Узышла жывёліна — штрап: я раз заплаціў, другі.

Авечка. Так точна, штрапы плаціў.

Старшыня. Па квітках?

Гарбуз. Па квітках.

Старшыня. Дай сюды квіткі.

Гарбуз. Няма, паночку, скурылі і квіткі.

Авечка. Так точно, усьлед і скурылі, у нас гэтак.

Гарбуз. А пасья махнуў рукой. Трэба-ж, на ліха, зноў зачывілі маю перадойку, і кажуць штрап заплаціць; „А скулу ня хочаш?“ — гакнуў я...

Судзьдзя. Так і сказаў?

Гарбуз. Так і сказаў.

Авечка. Ён у нас гэтакі, скажа.

Гарбуз. А што, мая кароўка пісьменная, умее чытаць тыя надпісы, што паны на слупох пананісвалі?!

Судзьдзя. Зрабеце ўвагу пра скулу.

Старшыня. Упісаць словы. Далей.

Гарбуз. „Кароўку маю аддайце“!, пачаў крычаць я. Не даюць. Аж тут падбег Авечка.

Авечка. Так точно, прыкульгаў я.

Гарбуз. Бачыць аконам, што нас двое, карову за рогі, ды ў хлеў, а мы за хвост, ды назад, аконам рвець карову да сябе, мы да сябе. Бачыць карова, што дрэнная справа — адарвуць хвост, стукнула рагамі аконаму пад мікіткі, ды наўцекі з двара; мы за ёй, аж тут паваліўся Авечка—лёг і я, і пачалі яны нас глушыць. Замітусілася ў маіх вачох, сьвет зрабіўся з хвігу, і я асунуўся.

Авечка. Так точно, абамлеў.

Жонна. Тут падбегла я, загаласіла, заенчыла.

Пісар. І што было?

Гарбуз. А яны сабе ўлажылі колькі хачелі, і пашлі.

Авечка. Так точно, пашлі, закурыўшы сьмярдзючыя цыгары з добрага пацука.

Судзьдзя. Колькі разоў ён цябе ўдарыў?

Гарбуз. А хто яго лічыў, глушыў, колькі хацеў.

Авечка. Я скажу, поўкапы ўшкварыў яму і гэталкі даў мне.

Судзьдзя. А ты як злічыў?

Авечка. На вока браў. Я, пшэпрашаёнец, хоць няграмажны, але на вока добра лічу. Я, глянуўшы на гурт, узгадаю, колькі там валоў; а глянуўшы на чалавека, узгадаю, колькі ён выпіў гарэлкі.

Старшыня. А ты хто?

Авечка. Я Лаўрэм Авечка, Гарбузоў сьведка, жыву ў Негнавічах у старэнькай хатцы, што вокнамі ды ў пушчу ўглядаецца.

Старшыня. Кажы, што ведаеш, толькі ня лжы.

Авечка. Няхай бог крые, каб Авечкі лгалі, Авечкі на гэта ня здатны. Наша радня ўсе шляхэтнай крыві. Авечкі стражнікамі былі, у канцыраліях паперы пісалі. Адзін я, бядак, дзякуючы калецтву, змужычэў, сядзячы ў вёсцы.

Судзьдзя. Скажы, ці слупы на панскіх межах былі расстаўлены?

Авечка. Ёсьць, роўненька адзін у вадзін.

Судзьдзя. З надпісамі?

Авечка. Пэўна ж.

Судзьдзя. Што там было напісана?

Авечка. А каршун яго ведае, няграмажны я чалавек, прыду да слупа і гляджу, як гусь на бліскавіцу, а ні ў зуб. Але як чуў, казалі людзі, быццам там забаронена сячы лес, лавіць зайцоў, пушчаць сабак на яга-

ды, а, памыліўся, — дзяцей па ягады, і на-
огул, каб ня ткнуць носу ў панскі бор.

Судзьдзя. Запішы пра слупы.

Авечна. Пішэце і пра слупы, і пра яга-
ды, зайцоў. (Забыўшыся, стукнуў палкай па стале).

Старшыня (адпіхнуўшы). Цяпер пра драку
пачынай.

Авечна. Так точно, цяпер пра драку.
Было гэта перад сьвятам. Дакульгаўшы з
мястэчка да дому, я сеў за вячэру і, як ця-
пер, памятаю, еў я зацірачку з малаком.
І трэба-ж гэта, зацірка была такая гарачая,
што хлапец нос апёк. Вось баба ліе мне ад-
ну місу заціркі, я спаражніў; ліе другую —
спаражніў, і толькі, пшэпрашаёнд, за трэ-
цю ўзяўся... (Гэта казаў да судзьдзі).

Старшыня. Абжора нейкі.

Авечна. Гэта было ня ўчора, а перад
сьвятам.

Старшыня. Я кажу, што ты абжора.

Авечна. А так, богу дзякаваць, зьесці
магу, па дзеду пашоў, дзед мой быў з ду-
хоўнікаў, еў ня ў свой дух; памятую, пакой
вечны, на нач зьеў дзежку саладухі і богу
душу аддаў. Так баба ліе мне трэцюю місу
заціркі, спаражніў, аж чую, пшэпрашаёнд,
дух заняло, і нібы цэпам малоціць; вылецеў
гэта я на ганак і дыхаю, як баран у сьпяко-
ту, вось гэтак (дыхае), аж чую, нехта піш-
чыць. Я-штырх у бок, бачу: цягне Гарбуз
карову за хвост з панскага хлява, аж вочы
на лоб лезуць; здагадаўся я, у чым справа—
за кол, ды туды. „Вы што-ж гэта, каб на вае
гром!“, гакнуў я... (Спахваціўся).

Старшыня. Запішы — гром.

Пісар. Запісаў.

Авечна. Тут падбегла Гарбузіха.

Старшыня. З чапялой?

Авечна (хітра). Здаецца, без чапялы.

Судзьдзя. Ня можа здавацца, а кажы проста—была чапяла, ці ня было?

Авечна. Не, ня было; чапяла ў яе вялікая, як аглабля—убачыў-бы. Так, значыць, падбег я і ўчарэпіўся за хвост кароўкі-перародойкі, аж вочы на лоб лезуць, і цягнем удвох. Бачыць кароўка, што дрэнная справа, адарвуць хвост, зьбіла з ног аконама, і наўцекі. Мы за ёй, але заблуталіся мае качэргі—паваліўся, мякнуўся вобземлю і Гарбуз, а яны з нагамі—і давай акладаць.

Жонка. Тут падбегла я, нарабіла крыку, дык яны пакінулі іх біць, закурылі цыгары—і пашлі.

Авечна. Так точна, пашлі, рагочучы, як лясуны перад маладзіком.

Пісар. А што ты ім усьлед казаў?

Авечна. А што я, Авечка, ды на паноў магу казаць,—глядзеў, пшэпрашаёнц, і маўчаў.

Судзьдзя. А як ты сьмеў насылаць на іх гром.

Авечна. Ды яны гэтага ня чулі, я, бягучы, у духу забубнеў сабе, а рот заткнуўшы рукавом.

Судзьдзя. А ты часам не радня Гарбузу?

Авечна. Далёкая радня. Мой бацька з яго бацькам заўсёды разам у бані мыліся, кумамі былі.

Старшыня. А з ёй ты не радня?

Авечна. З замаладу меліся жаніцца, але як я закульгавіў, то яна за кульгавага не

пашла; тады я жаніўся з другой бабай, баба вельмі добрая, зацірку варыць—ой, ой! толькі вельмі сярдзітая, з частых біцца кідаецца.

Пісар. Гэта да справы не адносіцца.

Старшыня. Дапрос зьняты.

Авечна. Паночку, а ці можна ведаць, на колькі пасадыце нашых ворагаў?

Старшыня. Пачакаўшы, будзеш ведаць.

ЗЬЯВА XII-я.

(Убягае стораж Мірон).

Стораж. Пан едзе, пан едзе...

Старшыня. Стой, не гарачыся, прыняць коні ў двор, адчыніць дзьверы і быць на чаку. Хадзем. (Пашлі).

Пісар (пачаў зьбіраць паперы).

Судзьдзя (пры вакне). Вось уяжджаюць у двор, на тройцы...

(Гарбуз і жонка да акна).

(Авечка п'е з вядра ваду ў другім кутку).

ЗЬЯВА XIII-я.

Уваходзіць Старшыня, а за ім упраўляючы ў цыліндры, пальце, калёсах і з палачкай і папіроскай.

Старшыня (адчыніўшы дзьверы). **Міласьці просім.**

Упраўляючы (паважна ўвашоўшы, кінуў папіроску).

Старшыня (зьнімае пальто).

Пісар (цыліндар і бярэ кіёк).

Судзьдзя (кінуўся да ног зьнімаць калёшы).

Старшыня (як усё зьнялі, адчыніўшы дзьверы ў бакоўку).

Міласьці просім, на пачэснае месца.
(Упраўляючы, Старшыня і Судзьдзя пашлі).

Пісар (да Гарбузоў).

Ну, яшчэ чаго, дапрос зьняты, паклі-
чам, будзе пара. (Усе выходзяць. Пісар з паперамі
ідзе ў бакоўку).

ЗЬЯВА XIV-я.

Уваходзіць стораж Мірон

Стораж. Вось гэта я разумею, коні—нібы
зьяры, не раўня нашым пацуком, уляцелі ў
двор стралой. Прыгледзіўся я на старшыню, і
памысьліў: трывалы чалавек, ня так даўно
выпаўз адсюль ракам, а прышлося —вунь як
пакіраваў, з вазка зьняў, дзьверы адчыніў
і, здаецца, пасьпеў нешта зьняць — гэта
спрыт. Але на мяне крыўду мае, нашто ра-
зам з парсюком спаць паклаў. Нічагутка,
я—таксама чалавек, адчуваю боль... Гэта што
ты старшыня, так Мірона можна ганьбіць,
другі раз нап'ешся — на сьметнік завалаку
на чарэп'і. А што, каб гэта я адважыўся гэ-
ту сьвітку з упраўляючага зьняць — о не,
няздатны, — зьняў бы так, што полы былі-б
асобна, а рукавы асобна. (Паўза). Крамная
рэч, — ні вузельчыка, ні нітачкі, блішчыць,
шалухціць (нюхае) і цыбулькай аддае. (Убачыў
капялюш). А капялюш, капялюш! Гэткага я
з роду ня бачыў, пан накрывае свой чэ-
рап, а я ў ягады хадзіў-бы, вельмі прыгод-
ны, чорны, цыбаты і тугі. (Паплёваў на яго
абцёр рукавом і палажыў на крэсла, на тое месца дзе ся-
дзе судзьдзя, справа ад публікі].

А гэтыя гумалаястковыя хадакі—таксама
рэч паважная па гразі цяляпкацца. Божа,

божа, як ты няроўна падзяліў, адным гэткую прыгоду, а другому—век зрэб'я.

Пісар (з бакоўкі). Пакліч сюды Гарбузоў.

Стараш (да дзьвярей). Гарбузы, кацецеся сюды.

ЗЬЯВА XV-я.

Уваходзяць Гарбуз і жонка.

Стараш. Ідзеце на суд, толькі ня тупайце, як коні.

Жонка. Мы ўважненька. (Пашлі ў бакоўку).

ЗЬЯВА XVI-я.

Уваходзіць Авечка.

Стараш. Што, занудзіўся?

Авечка. А так, замаркоціўся: у сон пачало весці: ноч ня спаў, на суд, значыцца, шкандыбалі. Ці ня маеце часам закурыць, нешта тут пад грудзямі...

Стараш. Ня маю, кожны курац павінен мець свой аганец і тытунец.

Авечка. Так точно, павінен, ды няма. (Убачыў на падлозе папяроску). А вось шчасьце, нехта папіроску кінуў.

Стараш. Ня нехта, а сам упраўляючы курыў.

Авечка. Галоднаму чалавеку ўсё роўна. (Запальвае і курыць). А моцная, так за язык і шчыпле.

Стараш. Які далікатны.

Авечка. У Авечак языкі чулыя.

Стараш. Ды ты ўвесь, як авечка, і кульгавы, мне здаецца.

Авечка. Не здаецца, а кульгавы, весь

гляньце. (Адыходзіць да яго месца, дзе ляжыць цыліндар).

Стораж. Даўно кульгаеш?

Авечка. Гадоў з дзесяць.

Стораж. З якой прычыны?

Авечка. Грошы шукалі, не паклаўшы.

Стораж. Ну, і што?

Авечка. Прысьніўся, было, маёй сястры сон, быццам то на Лысай гары бочка дука-таў закопана ляжыць. Вось мы ў ночы, разам з Гарбузом, пабраўшы рыдлёвачкі, шчупы пашлі туды. Курган высока на гары, а на ім камень, пудоў з 20, — мы яго капаць, мы яго пароць, каб камень той ды ў даліну сагнаць, капалі доўга, а цёмна, — хоць забіся.

Нарэшце, чую, скрыганула нешта пад рыдлёўкай; я—зірк у бок: бачу — галава бялее чалавека. (У часе размовы стораж слухае, што робіцца ў бакоўцы, і зусім ня слухае, што кажа Авечка). Кум, крычу я, гэта-ж мы раскапалі чыюсь магілу. Гарбуз, ня кажучы ні слова, рыдлёўку аб зямлю, а сам—шабоўсь уніз, ліхтар патух, я за ім... толькі чую, штось ляціць за мной: ла-та-та-та, апасьля — бух... (Сеў на цыліндар). Зваліўся камень ды мне па назе.

Стораж (убачыўшы, што Авечка сеў на цыліндар)

Куды-ж ты гэта ўсьсеўся? (Схапіў за карак).

Авечка (ад страху пачаў жагнаўцца). Міца, Міца, сьвяціцелі чудадзеі...

Стораж. Што ты зрабіў? Што табе—дух заняло?

Авечка. Браток мой, у чым мая віна, калека я, усю ноч валокся, хацелася сесьці.

Стораж. Вось пяпер пасядзіш.

Авечна. Няўжо пасадзіць?

Стораж. Пашкадуе.

Авечна. Даражэнькі мой! а што, каб спрабаваць выраўнаваць.

Стораж. Раўнуй не раўнуй, капялюша няма, а табе вастрог.

Авечна. Тады я ўцяку; будзь ласкаў, не кажы: я жыву ў пушчы — ня знойдуць.

Стораж. Нікуды ты не схавашся, знойдуць.

Авечна. А чаму мой дзед у паўстаньне два гады хаваўся, і не знайшлі, бывай здароў. (Да дзвярэй).

Пісар (праз дзверы і назад). Авечка, на суд!

Стораж. А што, схавашся? А ну, пашоў, пашоў. (Выпхнуў убок). Во каб яго пакруціла, скруціў капялюш, аж страх глянуць, ну што-ж мне зрабіць? А што, каб узяць на дзяркач і таркануць туды-сюды. (Бярэ венік і пачынае). А ну, сюды, а ну, сюды. А бацяхны, выраўнаваў, — вось шчасьце, так шчасьце. Цяпер абы ўпраўляючы вышаў, я спрытна надзену яму на галаву, не спазнае.

ЗЬЯВА XVII-я.

Выходзяць з бакоўкі Гарбуз і жонка.

Гарбуз. Вось табе суд, вось табе і цуд, абаблі бакі, выдралі бараду, яшчэ ў адседку садзяць на тры дні.

Стораж. А хіба-ж я не казаў, — тут праўда жыве.

Жонка. На сухі лес такі суд, чапялу пакінула ў хаце, а на судзе чапяла апынулася пры мне, сядзі баба тры дні ў халодніцы.

ЗЪЯВА ХVІІІ-я.

Выходзіць Авечка.

Авечка. Гэта ня суд, а, пшэпрашаёнц, глупства, я на паноў шапнуў „гром,“ і за гэта ў адседку на тры дні.

Стораж. Ну, годзе, суд ідзе... (Сам за цыліндар).

ЗЪЯВА ХІХ-я.

Выходзіць з бакоўкі Старшыня, за ім упраўляючы, Пісар і Судзьдзя.

Старшыня. Дзякую, што не запомнілі.
(Падае пальто).

Судзьдзя. (Надзявае калёшы).

Стораж. (Падае цыліндар).

Пісар — (кіёчак).

Старшыня (адчыніўшы дзверы). Міласьці прашу. (Усе яны вышлі, асталіся Гарбузы, Авечка і стораж).

Стораж (пачынае вымятаць). Ну, браткі мае, уцякайце, а то чаго добрага яшчэ падбавіць.
(Гарбуз і жонка ціха выходзяць).

Авечка. Вось дзе праўда на сьвеце!...

З а с л о н а.

Тэатральная бібліятэчка.

1964 г.

1. Л. Родзевіч. „Сцэнічныя творы“. (Зьбянтэжаны Саўка. Пасланец. Ковскі партрэт). Ц. 60 гр.

2. Розных аўтараў. „Сцэнічныя творы для дзіцячага тэатру“. Ц. 50 гр.

3. Н. С. „Янка Канцавы“ — вясковая драма ў 5 ці дзях. Ц. 50 гр.

4. Янка Купала. „Раскідавае гняздо“, драма ў 5-ці дзях. Ц. 1 зл. 20 гр.

5. Нарусь Наганец. „У іншым шчасці няшчасьце схавана“. Ц. 20 гр.

6. Ул. Гудоўскі. „Сурдут і Сярмяга“ — драматычны абразок з песьнямі і танцамі, ў 3 х актах. Ц. 70 гр.

7. Ф. Аляхновіч. „Шчасьлівы муж“, камэдыя ў 4 х актах. Ц. 75 гр.

8. — „Страхі жыцьця“, драма ў 3 х актах. Ц. 40 гр.

9. — „Птушка шчасьця“, п'еса ў 3-х актах са сьпевамі і танцамі. Ц. 40 гр.

10. — „Пан Міністар“, камэдыя ў 2-х актах. Ц. 60 гр.

11. — „Няскончаная драма“, п'еса ў 4-х актах. Ц. 1 зл.

12. — „Заручыны Паўлінкі“, п'еса ў 1-м акце з песьнямі і скакамі. Ц. 35 гр.

13. — „Дрыгва“, драматычны эскіз у 6-х абразох. Ц. 1 зл. 50 гр.

14. Галубок. „Апошняя спатканьне“, драма ў 4 х актах. Ц. 40 гр.

15. Н. Васёлы. „Ня ровумам оьцяміў, а сэрцам“. Ц. 50 гр.

Усе вышэйпаказаныя кніжкі можна адтрымліваць з Цэнтральнай Беларускай Кнігарні Выд. Т-ва, Вільня, Вострабрамская, № 1.

80000003139503